

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

WICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKIE/

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKIE/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Trams
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY
Józef Swaczyna

POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciółek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Ołdakowski
POWIAT SUWALSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or. A. 0531/133/16

Warszawa, 20 czerwca 2016 r.

Szanowny Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na Pana pismo z 9 czerwca br. (które wpłynęło do nas w dniu 15 czerwca) w sprawie wyrażenia opinii o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, informuję, że Związek Powiatów Polskich przedmiotowy projekt

opiniuje jednoznacznie negatywnie

zarówno ze względu na sposób procedowania, jak i meritum projektu.

1. Sposób prac nad projektem jest typowym przykładem intencjonalnego pomijania konsultacji projektu z korporacjami samorządowymi – mimo istniejących w tym zakresie wymogów prawnych.

Służy temu procedowanie rządowych de facto projektów przy wykorzystaniu tzw. ścieżki poselskiej. Jednak nawet przy takim podejściu, zgodnie z Regulaminem Sejmu rozpatrywanie ustaw, których przyjęcie może powodować zmiany w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego, wymaga zasięgnięcia opinii organizacji samorządowych, tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Organizacje te mają prawo do wyrażenia swojej opinii w ciągu 14 dni od otrzymania projektu. Przedstawiciele samorządu terytorialnego mają również prawo do zaprezentowania opinii na posiedzeniu komisji sejmowych.

Pierwsze czytanie niniejszego projektu odbyło się na posiedzeniu Komisji Rolnictwa 9 czerwca br. Związek Powiatów Polskich – pomimo, iż tworzy stronę samorządową KWRiST – nie został poinformowany o tym posiedzeniu. Nie został również poproszony o wyrażenie opinii. Co prawda na 9 czerwca datowane jest pismo Szefa Kancelarii Sejmu z prośbą o wydanie opinii o projekcie, jednak wpłynęło ono do biura ZPP 15 czerwca br., czyli tydzień po pierwszym czytaniu. W erze komunikacji elektronicznej – często wykorzystywanej przez Sejm, jak również listów poleconych priorytet docierających do odbiorcy następnego dnia, tempo docierania pisma jest co najmniej intrygujące.

Trzeba przyznać, że pismo to nie miało większego znaczenia, gdyż Komisja Rolnictwa przyjęła sprawozdanie pozytywnie opiniujące projekt jeszcze 9 czerwca. Nawet zatem gdyby pismo zostało dostarczone 10 czerwca, dzień po dniu, na które jest datowane, to i tak byłoby to za późno z punktu widzenia prac Komisji.

Warto dodać, że projekt został już wpisany (pod trzecią pozycją) do porządku posiedzenia Sejmu w dniu 21 czerwca. Narusza to zatem 14-dniowy termin opiniowania projektu wynikający z Regulaminu Sejmu. Tempo byłoby jeszcze zrozumiałe, gdyby jego materia tego wymagała. Tak jednak nie jest.

Istniejącą sytuację należy zatem ocenić jako łamiącą Regulamin Sejmu i dobre parlamentarne obyczaje.

2. Opiniowany projekt wpisuje się w coraz wyraźniejszą tendencję odbierania jednostkom samorządu wybranych zadań i przekazywania ich administracji rządowej. Odbierania nie ze względu na jakiegokolwiek racjonalne przesłanki, tylko w ramach nieufności wobec tego, na co rząd nie ma bezpośredniego wpływu.

W przypadku ocenianego projektu aspekt merytoryczny sprowadza się do odebrania samorządom województw nadzoru nad ośrodkami doradztwa rolniczego i przekazania go resortowi rolnictwa i rozwoju wsi.

Po pierwsze, jako przesłankę takiego kierunku zmian przywołano w uzasadnieniu projektu wyniki kontroli funkcjonowania ośrodków doradztwa rolniczego, przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli. Jak to się ma do fragmentu raportu NIK, który mówi, iż *„Zakres oferowanych usług przez WODR jak i jakość świadczonego doradztwa w latach 2010–2013 (I półrocze) były satysfakcjonujące dla około 80 proc. gospodarstw rolnych”* oraz w innym miejscu *„Nie stwierdzono nieprawidłowości w wykorzystaniu środków publicznych”*?

Dla pełnego obrazu oceny funkcjonowania ośrodków doradztwa rolniczego należy dodać, iż w podsumowaniu wyników kontroli NIK jest również fragment, mówiący, iż *„badanie ankietowe wykonane w trakcie kontroli pokazało, że oferta ośrodków nie spełnia oczekiwań dużej grupy rolników. Większość z nich (64,4 proc.) jako powód rezygnacji i skierowania się do innego podmiotu podała w ankietach zbyt niską jakość oferowanego doradztwa, prawie połowa (48,7 proc.) mówiła o nieodpowiednim zakresie przedstawionej oferty. Spora grupa (12 proc.) zniechęcona została przez źle przygotowanych pracowników, których m.in. złe rady spowodowały konkretne szkody. NIK zwraca uwagę, że niezbędne jest podniesienie kwalifikacji doradców WODR, np. z zakresu specjalistycznego doradztwa technologicznego.”*. Kierując się tą częścią opinii, w kontekście analizy propozycji nowelizacji ustawy dotyczącej funkcjonowania ośrodków, należałoby zadać pytanie: jakie środki zaradczo-naprawcze dla podniesienia jakości oferowanego doradztwa projekt przewiduje? Na tak postawione pytanie odpowiedź brzmi: żadnych. W standardzie działania ośrodków autorzy projektu nie założyli jakichkolwiek zmian zmierzających do systemowych rezultatów w postaci poprawy jakości pracy ośrodków. W tym kontekście warto zauważyć, iż nowelizacja zmienia natomiast wymagania co do wykształcenia dyrektorów ośrodków – obniża je. Najwyraźniej w opinii projektodawców dyrektorzy o niższych kwalifikacjach zapewnią lepsze dostosowanie oferty ośrodków do potrzeb rolników.

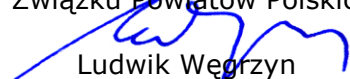
Po drugie, przedstawiciele samorządów regionalnych i lokalnych wielokrotnie postulowali, by na wzór polityki regionalnej oraz polityki przemysłowej, formułować również politykę rolną. W ramach powszechnie obowiązujących (również w naszym kraju) standardów polityki regionalnej podkreślana jest zarówno specyfika typów jednostek osadniczych – miast i wsi, jak i różnice w regionalnych uwarunkowaniach rozwoju społeczno-gospodarczego, a co za tym idzie wymagania wobec regionalnego różnicowania metod i środków publicznej interwencji. Podobnie jest w przypadku polityki przemysłowej. Czynniki lokalizacji działalności gospodarczej obok kluczowych względów ekonomicznych i prawnych na poziomie ogólnokrajowym, mają również swoją znaczącą regionalną i lokalną specyfikę. Wpływa ona na wybór miejsca przez inwestora. Określa się te uwarunkowania mianem renty lokalizacyjnej, o wysokim lub niskim stopniu. Podobnie również jest z polityką rolną. Nie można jej prowadzić w sposób centralnie sterowany, ponieważ uwarunkowania polityki rolnej charakteryzują się odmiennymi regionalnymi uwarunkowaniami, jak choćby olbrzymie różnice w wielkości gospodarstw rolnych np. w zachodniopomorskim i lubelskim. Odmiennie uwarunkowania prowadzenia działalności rolniczej wymagają odmiennego doradztwa w zakresie prowadzenia tej działalności. Zatem w jaki sposób ośrodki doradztwa rolniczego nadzorowane i rozliczane przez ministra mają zapewnić lepsze tj. m.in. ujmujące regionalną specyfikę doradztwo, od instytucji nadzorowanych przez marszałka

województwa, odpowiadającego za planowanie i realizację regionalnej polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej?

Podsumowując aspekt merytoryczny, czy rzeczywiście niezauważenie pozytywnej opinii 80 proc. rolników – klientów ośrodków wojewódzkich, zarządzających swoimi małymi rodzinnymi gospodarstwami rolnymi, a więc podstawą ustroju rolnego państwa – zadowolonych z usług ośrodków; przeniesienie nadzoru z kompetencji bliższego specyficznie regionalnej zarządu województwa na oddalonego od tej specyfiki ministra oraz obniżenie wymagań wobec dyrektorów kierujących pracą ośrodków ma w sumie przynieść rezultat pozytywny w zakresie przywołanego w uzasadnieniu nowelizacji – usprawnienia obsługi rolników? W opinii Związku Powiatów Polskich decyzje te przywołanemu celowi zdecydowanie nie służą.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, natury proceduralnej oraz merytorycznej, opinia Związku Powiatów Polskich o przedłożonym projekcie jest, jak przedstawiono na wstępie.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn